

ЗАКОН за мерките срещу изпирането на пари

Обн., ДВ, бр. 85 от 24.07.1998 г., изм. и доп., бр. 1 от 2.01.2001 г., изм., бр. 102 от 27.11.2001 г., в сила от 1.01.2002 г., **изм. и доп., бр. 31 от 4.04.2003 г.**

Глава първа

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) С този закон се определят мерките срещу изпирането на пари, както и организацията и контролът по тяхното прилагане.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 1 от 2001 г.) Целта на закона е предотвратяване и разкриване действията на физически и юридически лица, насочени към изпирането на пари.

Чл. 2. (1) (Изм. - ДВ, бр. 1 от 2001 г.) Изпиране на пари е подготовката, осъществяването и приемането на резултата от действия, чрез които парични средства или друго имущество, както и добитото от тях, станали притежание на дадено лице чрез или по повод на престъпление, се въвеждат в стопанския оборот.

(2) Изпиране на пари е налице и в случаите на:

1. преобразуване или прехвърляне на имущества, придобити чрез или по повод на престъпление;

2. (отм. - ДВ, бр. 1 от 2001 г.);

3. укриване или прикриване на естеството, източника, местоположението, разпореждането, движението или правата по отношение на имуществата, придобити чрез или по повод на престъпление;

4. придобиване, притежаване или използване на имущества със знанието в момента на получаването, че са придобити чрез или по повод на престъпление.

(3) Изпиране на пари е налице и когато първоначалното престъпление е извършено в чужбина и не попада под наказателната юрисдикция на Република България.

Чл. 3. (1) Мерките за предотвратяване и разкриване на действията по изпирането на пари са идентифициране на лица, събиране, съхраняване и разкриване на информацията относно операции и сделки.

(2) Мерките по ал. 1 са задължителни за:

1. (изм. - ДВ, бр. 1 от 2001 г., бр. 31 от 2003 г.) Българската народна банка, банките, банките със седалище в чужбина, получили разрешение (лицензия) от Българската народна банка да осъществяват дейност в страната чрез клон, финансовите къщи, обменните бюра, както и лицата, предоставящи услуги по паричен превод от страната за чужбина или обратно, действащи от свое или от чуждо име;

2. (доп. - ДВ, бр. 31 от 2003 г.) застрахователи и чуждите застрахователи, получили разрешение от Комисията за финансов надзор да извършват застраховане и презастраховане в страната чрез клон;

3. (изм. и доп. - ДВ, бр. 1 от 2001 г.) инвестиционни дружества, инвестиционни посредници и управляващи дружества;

4. (нова - ДВ, бр. 1 от 2001 г.) пенсионни фондове;

5. (предишна т. 4, изм. - ДВ, бр. 1 от 2001 г.) органи по приватизацията;

6. (предишна т. 5, изм. - ДВ, бр. 1 от 2001 г.) лица, организиращи възлагането на обществени поръчки;
7. (предишна т. 6 - ДВ, бр. 1 от 2001 г.) лица, организиращи и провеждащи хазартни игри;
8. (предишна т. 7 - ДВ, бр. 1 от 2001 г.) юридически лица, към които има взаимоспомагателни каси;
9. (предишна т. 8 - ДВ, бр. 1 от 2001 г.) лица, които предоставят паричен заем срещу залагане на вещи;
10. (предишна т. 9 - ДВ, бр. 1 от 2001 г.) пощенски служби, които приемат или получават пари или други ценности;
11. (предишна т. 10 - ДВ, бр. 1 от 2001 г.) нотариуси;
12. (предишна т. 11 - ДВ, бр. 1 от 2001 г., изм. и доп., бр. 31 от 2003 г.) борси, борсови посредници и лица, организиращи неофициални пазари на ценни книжа;
13. (предишна т. 12 - ДВ, бр. 1 от 2001 г.) лизингови предприятия;
14. (предишна т. 13, изм. - ДВ, бр. 1 от 2001 г.) държавни и общински органи, сключващи договори за концесии;
15. (предишна т. 14 - ДВ, бр. 1 от 2001 г.) политически партии;
16. (предишна т. 15 - ДВ, бр. 1 от 2001 г.) професионални съюзи и съсловни организации;
17. (предишна т. 16, изм. - ДВ, бр. 1 от 2001 г.) юридически лица с нестопанска цел;
18. (предишна т. 17, изм. - ДВ, бр. 1 от 2001 г.) дипломирани експерт-счетоводители и специализирани одиторски предприятия;
19. (предишна т. 18 - ДВ, бр. 1 от 2001 г.) данъчни органи;
20. (предишна т. 19, изм. - ДВ, бр. 1 от 2001 г.) митнически органи;
21. (нова - ДВ, бр. 1 от 2001 г., доп., бр. 31 от 2003 г.) търговци, продаващи автомобили по занятие, когато плащането е извършено в брой и стойността е над 30 000 лв. или тяхната равностойност в чужда валута;
22. (нова - ДВ, бр. 1 от 2001 г.) спортни организации;
23. (нова - ДВ, бр. 1 от 2001 г.) Централния депозитар;
24. (нова - ДВ, бр. 1 от 2001 г., изм., бр. 31 от 2003 г.) лица, които извършват по занятие сделки с вещи с висока стойност, като благородни метали, скъпоценни камъни, произведения на изкуството, предмети с историческа, археологическа, нумизматична, етнографска, художествена и антикварна стойност и природни образци, както и лица, които организират търгове за разпродажба на такива вещи, когато плащането е извършено в брой и стойността е над 30 000 лв. или тяхната равностойност в чужда валута;
25. (нова - ДВ, бр. 1 от 2001 г.) търговци на оръжие, петрол и петролни продукти;
26. (нова - ДВ, бр. 1 от 2001 г., изм., бр. 31 от 2003 г.) лица, които по занятие извършват консултации в областта на данъчното облагане;
27. (нова - ДВ, бр. 1 от 2001 г.) търговци на едро;
28. (нова - ДВ, бр. 31 от 2003 г.) лица, които по занятие извършват правни консултации, когато:
  - а) участват в планирането или изпълнението на операция или сделка на свой клиент относно:
    - аа) покупко-продажба на недвижим имот или прехвърляне на предприятие на търговец;
    - бб) управление на пари, ценни книжа или други финансови активи;

вв) откриване или разпореждане с банкова сметка или със сметка за ценни книжа;

гг) набавяне на средства за учредяване на търговец, увеличаване на капитала на търговско дружество, за предоставяне на заем или за всяка друга форма на набавяне на средства за осъществяване на дейността на търговеца;

дд) учредяване, организиране на дейността или управление на офшорна компания, компания, предоставена на доверително управление, или друга подобна структура;

б) действат за сметка на или от името на свой клиент в каквато и да е финансова операция или сделка с недвижим имот;

29. (нова - ДВ, бр. 31 от 2003 г.) лица, които извършват по занятие посредничество при сделки с недвижими имоти.

(3) Мерките по ал. 1 са задължителни за лицата по ал. 2 и тогава, когато те са обявени в несъстоятелност и в ликвидация.

(4) (Доп. - ДВ, бр. 31 от 2003 г.) Мерките по ал. 1 се прилагат и към регистрираните в чужбина клонове на лицата по ал. 2 и 3, както и към регистрираните в страната клонове на чужди лица, попадащи в кръга на посочените в ал. 2 и 3.

(5) (Нова - ДВ, бр. 31 от 2003 г.) Мерките по ал. 1 са задължителни за лицата по ал. 2, т. 28, когато лицето:

1. знае, че юридическата консултация ще се използва с цел изпиране на пари;

2. знае, че неговият клиент желае да получи юридическа консултация с цел изпиране на пари.

(6) (Нова - ДВ, бр. 31 от 2003 г.) Мерките по ал. 1 не са задължителни за лицата по ал. 2, т. 28, когато те получават информация във връзка с осъществяването на процесуално представителство или с извършването на правен анализ на техен клиент. Не подлежи на съобщаване по реда на този закон информацията, станала известна при или по повод участието в съдебно производство, което е висящо, предстои да бъде открито или е приключило, както и информацията, свързана с упражняване на право на защита по чл. 56 от Конституцията на Република България.

Чл. 3а. (Нов - ДВ, бр. 31 от 2003 г.) (1) Органите за надзор върху дейността на лицата по чл. 3, ал. 2 и 3 са длъжни да предоставят информация на Агенцията за финансово разузнаване, ако при осъществяване на надзорната си дейност установят извършване на операции или сделки, свързани със съмнение за изпиране на пари или неизпълнение на задължението по чл. 11а.

(2) В проверките, извършвани от органите по ал. 1, се включва и проверка на изпълнението на изискванията на този закон от проверяваните лица. При констатиране на нарушение органите за надзор уведомяват Агенцията за финансово разузнаване, като изпращат извлечение от констативния акт в съответната част.

Глава втора

ИДЕНТИФИЦИРАНЕ НА КЛИЕНТИ, СЪБИРАНЕ, СЪХРАНЯВАНЕ И РАЗКРИВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ

Раздел I

Идентифициране на клиенти

Чл. 4. (Доп. - ДВ, бр. 1 от 2001 г., изм., бр. 31 от 2003 г.) (1) Лицата по чл. 3, ал. 2 и 3 са длъжни да идентифицират клиентите си при установяване на трайни търговски отношения, в това число при откриване на банкова сметка или

сметка за ценни книжа, както и при извършване на операция или сключване на сделка на стойност над 30 000 лв. или тяхната равностойност в чужда валута, а лицата по чл. 3, ал. 2, т. 1 - и при извършване на операция с левове или с чужда валута в наличност на стойност над 10 000 лв.

(2) Алинея 1 се прилага и в случаите на извършване на повече от една операция или сделка, които поотделно не надвишават 30 000 лв. или тяхната равностойност в чужда валута, съответно 10 000 лв. или тяхната равностойност в чужда валута, но са налице данни, че операциите или сделките са свързани.

(3) Лицата по чл. 3, ал. 2, т. 7 са длъжни да идентифицират клиентите си по реда на чл. 6 при вписването в регистъра по чл. 72, ал. 2 от Закона за хазарта.

(4) При невъзможност за идентифициране съгласно изискванията на този закон или при непредставяне на декларация по ал. 7 лицата по чл. 3, ал. 2 и 3 са длъжни да откажат извършването на операцията или сделката.

(5) При установяване на трайни търговски отношения или осъществяване на операция или сделка чрез електронно изявление, електронен документ или електронен подпис, или друга форма без присъствието на клиента лицата по чл. 3, ал. 2 и 3 са длъжни да предприемат подходящи мерки за удостоверяване истинността на идентификационните данни на клиента. Такива мерки могат да бъдат проверка на представените документи, изискване на допълнителни документи, потвърждаване на идентификацията от друго лице по чл. 3, ал. 2 и 3 или от лице, задължено да прилага мерки срещу изпирането на пари в страна - членка на Европейския съюз, или установяване на изискване първото плащане по операцията или сделката да се осъществи чрез сметка, открита на името на клиента, в българска банка, клон на чужда банка, получила разрешение (лицензия) от Българската народна банка да осъществява дейност в страната чрез клон, или в банка от страна - членка на Европейския съюз.

(6) Мерките по ал. 5 се включват във вътрешните правила по чл. 16.

(7) Лицата, извършващи операция или сделка чрез или с лице по чл. 3, ал. 2 и 3 на стойност над 30 000 лв. или тяхната равностойност в чужда валута, съответно над 10 000 лв. или тяхната равностойност в чужда валута, когато плащането се извършва в брой, са длъжни да декларират произхода на средствата. Лицата по чл. 3, ал. 2 и 3 са длъжни да изискат декларацията преди извършването на съответната операция или сделка.

(8) Формата на декларацията по ал. 7 и по чл. 6, ал. 5, т. 3, условията и редът за подаването ѝ, както и условията и редът за освобождаване от задължение за деклариране се уреждат с правилника за прилагане на закона.

(9) Идентификация по ал. 1 не се извършва и декларация по ал. 7 не се подава, когато клиентът е българска банка, чужда банка, получила разрешение (лицензия) от Българската народна банка да осъществява дейност в страната чрез клон, банка от страна - членка на Европейския съюз, както и банка от държава, включена в списък, утвърден със съвместна заповед на министъра на финансите и управителя на Българската народна банка.

(10) В списъка по ал. 9 се включват държави, чието законодателство съдържа изисквания, съответстващи на изискванията на този закон. Списъкът се обнародва в "Държавен вестник".

(11) В случаите, при които поради характера на операцията или сделката нейната стойност не може да бъде определена към момента на извършването ѝ, лицето по чл. 3, ал. 2 и 3 е длъжно да идентифицира клиента в момента, в който стойността на операцията или сделката бъде определена, ако тя е над 30 000 лв.

или тяхната равностойност в чужда валута, съответно над 10 000 лв. или тяхната равностойност в чужда валута, когато плащането се извършва в брой. Този случай не изключва задължението за идентификация при установяване на трайни търговски отношения.

(12) Лицата по чл. 3, ал. 2, т. 2 идентифицират клиентите си при сключване на застрахователен договор съгласно раздел I от приложение № 1 към чл. 6, ал. 2 от Закона за застраховането, когато брутният размер на периодичните премии или вноски по застрахователния договор за една година е 2000 лв. или повече, или премията или вноската по застрахователния договор е еднократна и е в размер 5000 лв. или повече.

(13) Лицата по чл. 3, ал. 2 и 3 са длъжни да идентифицират клиентите си и извън случаите по ал. 1 - 12, когато възникне съмнение за изпиране на пари.

Чл. 5. (Изм. - ДВ, бр. 1 от 2001 г.) (1) Ако операцията или сделката се извършва чрез представител, лицата по чл. 3, ал. 2 и 3 са длъжни да изискат доказателства за представителната власт и да идентифицират представителя и представлявания.

(2) Ако операцията или сделката се извършва в полза на трето лице без упълномощаване или чрез трето лице - приносител на документи за извършване на операцията или сделката, лицата по чл. 3, ал. 2 и 3 са длъжни да идентифицират третото лице, в полза на което е извършена операцията или сделката, лицето, извършило операцията или сделката, и приносителя.

(3) (Нова - ДВ, бр. 31 от 2003 г.) При съмнение, че лицето, извършващо операция или сделка, не действа от свое име и за своя сметка, лицата по чл. 3, ал. 2 и 3 са длъжни да извършат уведомяването по чл. 11 и да предприемат подходящи мерки за събиране на информация за идентифициране на лицето, в чиято полза реално се извършва операцията или сделката. Мерките се определят с правилника за прилагане на закона.

Чл. 6. (1) Идентифицирането се извършва:

1. (доп. - ДВ, бр. 1 от 2001 г.) за юридическите лица - чрез представяне на официално извлечение за актуалното им състояние от съответния регистър, а ако лицето не подлежи на регистрация - на заверен препис от учредителния акт и регистриране на наименованието, седалището, адреса и представителя;

2. за физическите лица - чрез представяне на официален документ за самоличност и регистриране на неговия вид, номер, издател, както и на името, адреса, единния граждански номер, а за физическите лица, имащи качеството на едноличен търговец - и чрез представяне на документите по т. 1.

(2) Лицата, които по закон са задължени да се регистрират данъчно, представят копие от данъчната регистрация.

(3) (Нова - ДВ, бр. 1 от 2001 г., изм., бр. 31 от 2003 г.) От документите по ал. 1, т. 1 и 2 се сема копие, освен ако данните, съдържащи се в тях, се отразяват точно в други документи, съставяни от лицето по чл. 3, ал. 2 и 3, и се съхраняват при условията на чл. 8.

(4) (Нова - ДВ, бр. 1 от 2001 г.) В случаите, когато определена дейност подлежи на лицензиране, разрешение или регистриране, лицата, извършващи сделки и операции във връзка с тази дейност, представят копие от съответната лицензия, разрешение или удостоверение за регистрация.

(5) (Предишна ал. 3, изм. - ДВ, бр. 1 от 2001 г., бр. 31 от 2003 г.) Лицата по чл. 3, ал. 2, т. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 12, 14, 18, 19 и 20 създават специализирани служби, които:

1. събират, обработват, съхраняват и разкриват информация за конкретните операции или сделки;

2. събират доказателства относно собствеността на имуществото, подлежащо на трансфер;

3. изискват сведения за произхода на паричните средства или ценности - предмет на операциите или сделките; произходът на тези средства се удостоверява с декларация;

4. събират информация за своите клиенти и поддържат точна и подробна документация за операциите им с парични средства или ценности;

5. при съмнение за изпиране на пари предоставят събраната информация по т. 1, 2, 3 и 4 на Агенцията за финансово разузнаване по реда на чл. 11.

(6) (Предишна ал. 4, изм. - ДВ, бр. 1 от 2001 г.) Лицата по чл. 3, ал. 2, т. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 12, 14, 18, 19 и 20 изпълняват лично задълженията си, когато не е възможно да се създаде специализирана служба.

(7) (Предишна ал. 5, изм. - ДВ, бр. 1 от 2001 г., бр. 31 от 2003 г.) Всички лица по чл. 3, ал. 2 и 3 изпълняват задълженията си по този закон независимо дали създават специализирана служба.

Раздел II

Събиране на информация

Чл. 7. (1) Когато възникне съмнение за изпиране на пари, лицата по чл. 3, ал. 2 и 3 са длъжни да съберат информация относно съществените елементи и размери на операцията или сделката, съответните документи и другите идентифициращи данни.

(2) Събраните данни могат да се използват само за целите на този закон.

Раздел III

Съхраняване на информация

Чл. 8. (Изм. - ДВ, бр. 1 от 2001 г.) В случаите по чл. 4 - 7 лицата по чл. 3, ал. 2 и 3 са длъжни да съхраняват за срок 5 години данните за клиентите и документите за извършените сделки и операции. За клиентите срокът тече от началото на календарната година, следваща годината на прекратяването на отношенията, а за сделките и операциите - от началото на календарната година, следваща годината на тяхното извършване.

Чл. 9. (Изм. - ДВ, бр. 1 от 2001 г.) Данните и документите по чл. 8 се предоставят на Агенцията за финансово разузнаване при поискване в оригинал или служебно заверен препис. Редът, сроковете и периодичността се определят в правилника за прилагане на закона.

Раздел IV

Разкриване на информация

Чл. 10. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 1 от 2001 г., изм., бр. 31 от 2003 г.) (1) Агенцията за финансово разузнаване е администрация към министъра на финансите, която получава, съхранява, проучва, анализира и разкрива информация, получена при условията и по реда на този закон.

(2) Агенцията по ал. 1 е юридическо лице на бюджетна издръжка със седалище София.

(3) Структурата, организацията на дейността и числеността на персонала на агенцията се определят с устройствен правилник, приет от Министерския съвет.

(4) Агенцията за финансово разузнаване се представлява и ръководи от директор, който се назначава от министъра на финансите, съгласувано с

министър-председателя за срок 5 години без ограничения в броя на преназначаванията.

(5) За директор на агенцията може да бъде назначено лице, което:

1. има магистърска степен по право или икономика и най-малко 5 години стаж по съответната специалност;

2. не е осъждано с влязла в сила присъда за умишлено престъпление от общ характер;

3. не е едноличен търговец, неограничено отговорен съдружник в търговско дружество, управител или изпълнителен член на търговско дружество, търговски пълномощник или прокурист;

4. не е обявяван в несъстоятелност като едноличен търговец или като неограничено отговорен съдружник в търговско дружество;

5. не е бил член на управителен или контролен орган на търговско дружество, съответно кооперация, прекратени поради несъстоятелност през последните две години, предхождащи датата на назначаването, ако има неудовлетворени кредитори.

(6) Директорът на агенцията не може да извършва друга платена дейност освен преподавателска или научна, или като член на международна организация във връзка с дейността на агенцията.

(7) Обстоятелствата по ал. 5, т. 3, 4 и 5 и по ал. 6 се удостоверяват с декларация.

(8) Директорът на агенцията може да бъде предсрочно освободен от министъра на финансите, съгласувано с министър-председателя, преди изтичането на срока по ал. 1:

1. по негова писмена молба;

2. при обективна невъзможност да изпълнява задълженията си, продължила повече от 6 месеца;

3. при влязла в сила присъда за умишлено престъпление от общ характер или лишаване по съдебен ред от правото да заема съответната длъжност;

4. при грубо или системно нарушаване на този закон или на нормативните актове за неговото прилагане.

(9) Министърът на финансите определя заместник-министър на финансите, който изпълнява функциите на главен инспектор на финансовото разузнаване, предвидени в този закон или в друг нормативен акт.

(10) Главният инспектор на финансовото разузнаване може по всяко време да извърши проверка или да възложи на инспектор от Министерството на финансите извършването на проверка на дейността на Агенцията за финансово разузнаване, както и да изиска доклад от директора на агенцията. Директорът е длъжен да представи доклада в определения от главния инспектор на финансовото разузнаване срок.

(11) Главният инспектор на финансовото разузнаване не може да взема решения или да дава указания по въпроси, които са от компетентността на директора на Агенцията за финансово разузнаване или засягат непосредствено осъществяването на нейните функции.

(12) Министърът на финансите одобрява годишния доклад за дейността на Агенцията за финансово разузнаване, който се изготвя от директора на агенцията.

(13) В Агенцията за финансово разузнаване могат да бъдат привлечени като експерти представители на Българската народна банка, Министерството на

вътрешните работи, Министерството на правосъдието, на органите на съдебната власт и други специалисти.

(14) Взаимодействието между Агенцията за финансово разузнаване, Българската народна банка, службите за сигурност и обществен ред, Националната следствена служба и прокуратурата се урежда с инструкции на министъра на финансите и съответно на управителя на Българската народна банка, министъра на вътрешните работи, министъра на отбраната, директора на Националната разузнавателна служба, директора на Националната следствена служба и главния прокурор.

(15) Взаимодействието между Агенцията за финансово разузнаване и административните структури към министъра на финансите се извършва по ред, определен от министъра на финансите.

Чл. 11. (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 1 от 2001 г.) При съмнение за изпиране на пари лицата по чл. 3, ал. 2 и 3 са длъжни да уведомят незабавно Агенцията за финансово разузнаване преди извършването на операцията или сделката, като забавят нейното осъществяване в рамките на допустимия срок съгласно нормативните актове, уреждащи съответния вид дейност.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 1 от 2001 г.) В случаите, когато забавянето на операцията или сделката е обективно невъзможно, лицето по чл. 3, ал. 2 и 3 уведомява Агенцията за финансово разузнаване незабавно след извършването ѝ.

(3) (Нова - ДВ, бр. 1 от 2001 г.) Уведомяването на агенцията може да се извърши и от служители на лицата по чл. 3, ал. 2 и 3, които не отговарят за прилагането на мерките срещу изпирането на пари. Агенцията запазва анонимността на тези служители.

Чл. 11а. (Нов - ДВ, бр. 31 от 2003 г., в сила от 1.01.2004 г.) (1) Лицата по чл. 3, ал. 2 и 3 уведомяват Агенцията за финансово разузнаване за всяко плащане в брой на стойност над 30 000 лв. или тяхната равностойност в чужда валута, извършено от или на техен клиент.

(2) Агенцията за финансово разузнаване води регистър на плащанията по ал. 1. Регистърът може да се използва само за целите на противодействието на изпирането на пари.

(3) Редът и сроковете за предоставяне на информацията по ал. 1 се определят с правилника за прилагане на закона.

Чл. 11б. (Нов - ДВ, бр. 31 от 2003 г.) (1) Агенция "Митници" предоставя на Агенцията за финансово разузнаване информацията за търговските кредити по износа и вноса, за финансовия лизинг между местни и чуждестранни лица и за износа и вноса на левове и чуждестранна валута в наличност, събирана при условията и по реда на Валутния закон.

(2) Редът за предоставяне на информацията по ал. 1 се определя от министъра на финансите.

Чл. 11в. (Нов - ДВ, бр. 31 от 2003 г.) (1) Агенцията за финансово разузнаване и службите за сигурност и обществен ред обменят класифицирана информация, свързана с осъществяваните от тях законоустановени функции. Решението относно обема информация, който следва да се предостави за всеки конкретен случай, се взема от директора на агенцията, съответно от директора на службата за сигурност или обществен ред.

(2) Условията и редът за обмена на информация, както и способите за защитата ѝ, се определят в съвместните инструкции по чл. 10, ал. 14.

Чл. 12. (Изм. - ДВ, бр. 1 от 2001 г.) (1) В случаите по чл. 11, ал. 1 и 3 министърът на финансите по предложение на директора на Агенцията за

финансово разузнаване може да спре с писмена заповед определена операция или сделка за срок до три работни дни, считано от деня, следващ деня на издаването на заповедта. Ако до изтичането на този срок не бъде наложена превантивна мярка, заповест или възбрана, лицето по чл. 3, ал. 2 и 3 може да извърши операцията или сделката.

(2) Агенцията за финансово разузнаване незабавно уведомява прокуратурата за спирането на операцията или сделката, като представя необходимата информация при запазване анонимността на лицето по чл. 3, ал. 2 и 3, извършило уведомяването по чл. 11 или 18.

(3) Прокурорът може да наложи превантивна мярка или да направи искане пред съответния съд за налагане на заповест или възбрана. Съдът следва да се произнесе по искането не по-късно от 24 часа от постъпването му.

(4) (Доп. - ДВ, бр. 31 от 2003 г.) При установяване на данни за престъпление Агенцията за финансово разузнаване уведомява прокуратурата, като запазва анонимността на лицето по чл. 3, ал. 2 и 3, извършило уведомяването по чл. 11 или 18, или съответните служби за сигурност и обществен ред.

Чл. 13. (Изм. - ДВ, бр. 1 от 2001 г.) (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 31 от 2003 г.) При уведомяване по чл. 11 или 18 Агенцията за финансово разузнаване може да поиска от лицата по чл. 3, ал. 2 и 3, без Българската народна банка, банките и банките със седалище в чужбина, получили разрешение (лицензия) от Българската народна банка да осъществяват дейност в страната чрез клон, информация относно съмнителни операции, сделки или клиенти. Поисканата информация се предоставя в определения от агенцията срок.

(2) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 31 от 2003 г.) При писмено уведомяване по чл. 11 или чл. 18 от лице по чл. 3, ал. 2, т. 1, 2, 5 и 23 и при запитване по чл. 22 Агенцията за финансово разузнаване може да поиска от Българската народна банка, банките и банките със седалище в чужбина, получили разрешение (лицензия) от Българската народна банка да осъществяват дейност в страната чрез клон, информация относно съмнителни операции, сделки или клиенти. Поисканата информация се предоставя в определения от агенцията срок.

(3) Агенцията за финансово разузнаване може да поиска от държавните и общинските органи информация при условията на ал. 1, която не може да ѝ бъде отказана. Поисканата информация се предоставя в определения от агенцията срок.

(4) При определяне на срока по ал. 1 - 3 агенцията съобразява обема и съдържанието на исканата информация.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 31 от 2003 г.) За нуждите на анализа Агенцията за финансово разузнаване получава от Българската народна банка информация, събирана по Валутния закон.

(6) Агенцията за финансово разузнаване има право на безвъзмезден достъп до информационните регистри, изградени и поддържани с бюджетни средства.

(7) Предоставянето на информация по ал. 1 - 6 не може да бъде отказано или ограничено по съображения за служебна, банкова или търговска тайна.

Чл. 14. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 1 от 2001 г., доп., бр. 31 от 2003 г.) Лицата по чл. 3, ал. 2 и 3, лицата, които ги управляват и представляват, както и техните служители не могат да уведомяват своя клиент или трети лица за разкриването на информация в случаите по чл. 9, 11, 11а, 13, 17 и 18.

Чл. 15. (Доп. - ДВ, бр. 1 от 2001 г., бр. 31 от 2003 г.) Разкриването на информация в случаите по чл. 9, 11, 11а, 13, 17 и 18 не поражда отговорност за нарушаване на други закони или на договор.

Раздел V

(Нов - ДВ, бр. 1 от 2001 г.)

Защита на информацията

Чл. 15а. (1) (Доп. - ДВ, бр. 31 от 2003 г.) Агенцията за финансово разузнаване може да използва информацията, съставляваща служебна, банкова или търговска тайна, както и защитената лична информация, получена при условията и по реда на чл. 9, 11, 11а, 13, 17 и 18, само за целите на този закон.

(2) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 31 от 2003 г.) Служителите на Агенцията за финансово разузнаване, главният инспектор на финансовото разузнаване, инспекторите, на които е възложена проверка по чл. 10, ал. 10, и експертите по чл. 10, ал. 13 не могат да разгласяват, да използват за лично или на свързани с тях лица облагодетелстване сведения и факти, съставляващи служебна, банкова или търговска тайна, които са им станали известни при изпълнение на служебните им задължения.

(3) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 31 от 2003 г.) Служителите на агенцията, главният инспектор на финансовото разузнаване, инспекторите, на които е възложена проверка по чл. 10, ал. 10, както и експертите по чл. 10, ал. 13 подписват декларация за опазване на тайната по ал. 2.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 31 от 2003 г.) Разпоредбата на ал. 2 се отнася и за случаите, когато посочените лица не са на служба или изпълнението на задачата, за която са били привлечени по чл. 10, ал. 10 и 13, е приключило.

Глава трета

ВЪТРЕШНА ОРГАНИЗАЦИЯ И КОНТРОЛ

Чл. 16. (1) (Изм. - ДВ, бр. 1 от 2001 г., бр. 31 от 2003 г.) Лицата по чл. 3, ал. 2 и 3 в 4-месечен срок от регистрацията им приемат вътрешни правила за контрол и предотвратяване изпирането на пари, които се утвърждават от директора на Агенцията за финансово разузнаване.

(2) Вътрешните правила по ал. 1 установяват ясни критерии за разпознаване на съмнителните операции или сделки и клиенти, реда за обучение на персонала и използването на техническите средства за предотвратяване и разкриване изпирането на пари.

(3) (Нова - ДВ, бр. 1 от 2001 г.) Вътрешните правила по ал. 1 се изпращат на директора на Агенцията за финансово разузнаване за утвърждаване в 14-дневен срок от тяхното приемане.

(4) (Нова - ДВ, бр. 31 от 2003 г.) Професионалните организации и сдружения на лицата по чл. 3, ал. 2 и 3, съгласувано с Агенцията за финансово разузнаване, могат да приемат единни вътрешни правила за контрол и предотвратяване на изпирането на пари, към които членовете на тези организации и сдружения могат да се присъединяват в срока по ал. 1 с декларация. Единните вътрешни правила и декларациите се изпращат в Агенцията за финансово разузнаване в срока по ал. 3.

Чл. 17. (1) (Предишен текст на чл. 17, доп. - ДВ, бр. 1 от 2001 г.) Контролът по прилагането на закона се упражнява от министъра на финансите и директора на Агенцията за финансово разузнаване.

(2) (Нова - ДВ, бр. 1 от 2001 г.) Контролните органи на Агенцията за финансово разузнаване извършват проверки на място на лицата по чл. 3, ал. 2 и

3 по прилагането на мерките за предотвратяване и разкриване изпирането на пари, както и при съмнение за изпиране на пари.

(3) (Нова - ДВ, бр. 1 от 2001 г.) Контролни органи на Агенцията за финансово разузнаване са определените от директора на агенцията длъжностни лица от нейния състав.

(4) (Нова - ДВ, бр. 1 от 2001 г.) Проверките по ал. 1 могат да бъдат извършвани съвместно с органите, на които със специален закон е възложено да упражняват контрол върху лицата по чл. 3, ал. 2 и 3.

(5) (Нова - ДВ, бр. 1 от 2001 г.) Проверките се извършват въз основа на писмена заповед на министъра на финансите или на директора на Агенцията за финансово разузнаване, в която се посочват целите, срокът и мястото на проверката, проверяваното лице, както и името и длъжността на проверяващите лица.

(6) (Нова - ДВ, бр. 1 от 2001 г.) Лицата по чл. 3, ал. 2 и 3, държавните органи, органите на местното самоуправление и техните служители са длъжни да оказват съдействие на контролните органи на Агенцията за финансово разузнаване при изпълнението на техните функции.

(7) (Нова - ДВ, бр. 1 от 2001 г.) При извършване на проверките на място контролните органи по ал. 3 имат право на свободен достъп в служебните помещения на лицата по чл. 3, ал. 2 и 3, както и да изискват документи и да събират сведения във връзка с изпълнението на възложената им задача.

Чл. 17а. (Нов - ДВ, бр. 1 от 2001 г.) (1) Министърът на финансите по предложение на директора на Агенцията за финансово разузнаване определя служителите, които имат право на добавка за работа в системата на финансовото разузнаване, както и индивидуалния ѝ размер за всеки служител.

(2) Средствата по ал. 1 се определят в размер 25 на сто от годишния размер на средствата за работна заплата по бюджета на Агенцията за финансово разузнаване за съответната година и се включват в Закона за държавния бюджет за същата година.

(3) Средства в размер 30 на сто, набрани от наложени санкции по този закон, постъпват като приходи в бюджета на Агенцията за финансово разузнаване и се използват за капитални вложения за подобряване на материалната база, за обучение и за участие в международни прояви.

(4) Редът за начисляване и разходване на средствата по ал. 3 се определя с наредба на министъра на финансите.

(5) Служителите на агенцията задължително се застраховат срещу злополука и по застраховка "Живот".

Чл. 18. (1) (Предишен текст на чл. 18 - ДВ, бр. 1 от 2001 г.) Когато лицата по чл. 3, ал. 2 и 3 установят данни за изпиране на пари, незабавно уведомяват Агенцията за финансово разузнаване.

(2) (Нова - ДВ, бр. 1 от 2001 г.) Агенцията за финансово разузнаване може да получи данни за изпиране на пари освен от субектите по ал. 1 и от държавни органи или чрез международен обмен.

Чл. 19. Когато лице по чл. 3, ал. 2 и 3 не изпълни задълженията си по този закон, министърът на финансите може:

1. да го задължи да предприеме конкретни мерки, необходими за отстраняване на нарушенията;

2. да отнеме издаденото разрешение, ако той го е издал, или да изиска това от органа, който е издал разрешението за упражняване на съответната дейност.

Чл. 20. Актовете по чл. 19, т. 2 могат да се обжалват по реда на Закона за Върховния административен съд.

Глава четвърта

МЕЖДУНАРОДНО СЪТРУДНИЧЕСТВО

Чл. 21. (Изм. - ДВ, бр. 1 от 2001 г.) (1) Агенцията за финансово разузнаване чрез органите на съдебната власт и Министерството на правосъдието уведомява компетентните органи в чужбина за получени от нея данни относно първоначалните престъпления и свързаните с тях престъпления по изпирането на пари, за които българският Наказателен кодекс не се прилага.

(2) В случаите, когато в хода на досъдебно или съдебно производство са получени данни относно първоначално престъпление по изпиране на пари и Министерството на правосъдието уведоми компетентните органи в чужбина, копие от уведомлението се изпраща за сведение на Агенцията за финансово разузнаване.

Чл. 22. (1) (Изм. - ДВ, бр. 1 от 2001 г., предишен текст на чл. 22, изм., бр. 31 от 2003 г.) Агенцията за финансово разузнаване по своя инициатива и при запитване обменя информация по случаи, свързани със съмнение за изпиране на пари, със съответните международни органи и с органи на други държави въз основа на международни договори и взаимност.

(2) (Нова - ДВ, бр. 31 от 2003 г.) Директорът на агенцията сключва, изменя и прекратява международни договори относно обмяна на информация по случаи, свързани със съмнение за изпиране на пари, при условията и по реда на Закона за международните договори на Република България.

Глава пета

АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 23. (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 1 от 2001 г., доп., бр. 31 от 2003 г.) Който извърши или допусне да се извърши нарушение по чл. 4, 5, 6, 7, 8, 9, 13 и 15а, чл. 17, ал. 6 и 7 или откаже да даде съдействие, да предостави документи или сведения или да осигури достъп по чл. 17, ал. 7, се наказва с глоба от 500 до 10 000 лв., ако деянието не съставлява престъпление.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 31 от 2003 г.) Който извърши или допусне да се извърши нарушение по чл. 11, 11а, 14 и 18, се наказва с глоба от 5000 до 20 000 лв., освен ако деянието не съставлява престъпление.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 1 от 2001 г.) Който извърши или допусне да се извърши нарушение по чл. 16, се наказва с глоба от 200 до 2000 лв., ако деянието не съставлява престъпление.

(4) Когато нарушението по ал. 1, 2 и 3 е извършено от юридическо лице, на същото се налага имуществена санкция от 2000 до 50 000 лв.

Чл. 24. (1) (Изм. - ДВ, бр. 1 от 2001 г.) Актовете за установяване на нарушението се съставят от контролните органи на Агенцията за финансово разузнаване, а наказателните постановления се издават от министъра на финансите.

(2) Съставянето на актовете, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на този закон:

1. "Имущества, придобити чрез престъпление" по смисъла на чл. 1 и 2 са имуществата, произтичащи от осъществяването на престъпление.

2. "Имущества, придобити по повод на престъпление" по смисъла на чл. 1 и 2 са имуществата, получени, за да бъде извършено или загдето е извършено престъпление.

3. "Първоначално престъпление" е всяко престъпление, облагите от което са предмет на изпиране на пари.

4. (Нова - ДВ, бр. 31 от 2003 г.) "Служби за сигурност" са Националната разузнавателна служба, Национална служба "Сигурност" - Министерство на вътрешните работи, дирекция "Защита на средствата за връзка" - Министерство на вътрешните работи, и служба "Сигурност - военна полиция и военно контраразузнаване" - Министерство на отбраната.

5. (Нова - ДВ, бр. 31 от 2003 г.) "Служби за обществен ред" са Национална служба "Полиция" - Министерство на вътрешните работи, Национална служба "Борба с организираната престъпност" - Министерство на вътрешните работи, и Национална служба "Гранична полиция" - Министерство на вътрешните работи.

6. (Нова - ДВ, бр. 31 от 2003 г.) "Орган за надзор" е държавен орган, овластен от закон или друг нормативен акт да упражнява общ контрол върху дейността на лице по чл. 3, ал. 2 и 3.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. Този закон отменя Закона за мерките срещу изпирането на пари (ДВ, бр. 48 от 1996 г.).

§ 3. В срок 3 месеца от влизането в сила на закона лицата по чл. 3, ал. 2 и 3 са длъжни да предадат на Агенцията за финансово разузнаване наличната информация за изпиране на пари.

§ 4. В срок 5 месеца от влизането в сила на закона лицата по чл. 3, ал. 2, т. 1, 2, 3, 4, 5, 9, 11, 13 и 18 са длъжни да приведат организацията и дейността си в съответствие с изискванията на този закон и да представят вътрешните си правила по чл. 16 на министъра на финансите.

§ 5. В чл. 10 от Закона за административните нарушения и наказания (обн., ДВ, бр. 92 от 1969 г.; изм., бр. 54 от 1978 г., бр. 28 от 1982 г., бр. 28 и 101 от 1983 г., бр. 89 от 1986 г., бр. 24 от 1987 г., бр. 94 от 1990 г., бр. 105 от 1991 г., бр. 59 от 1992 г., бр. 102 от 1995 г., бр. 12 и 110 от 1996 г. и бр. 11, 15 и 59 от 1998 г.) след думата "укривателите" се поставя запетая и се добавя "както и допустителите".

§ 6. Изпълнението на закона се възлага на Министерския съвет, който приема правилник за неговото прилагане в двумесечен срок от влизането на закона в сила.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за деноминация на лева

(ДВ, бр. 20 от 1999 г., доп., бр. 65 от 1999 г., в сила от 5.07.1999 г.)

.....

§ 4. (1) (Доп. - ДВ, бр. 65 от 1999 г.) С влизането в сила на закона всички числа в стари левове, посочени в законите, влезли в сила преди 5 юли 1999 г., се заменят с намалени 1000 пъти числа в нови левове. Замяната на всички числа в стари левове с намалени 1000 пъти числа в нови левове се прилага и за всички закони, приети преди 5 юли 1999 г., които са влезли или ще влязат в сила след 5 юли 1999 г.

(2) Органите, приели или издали подзаконовни нормативни актове, влезли в сила преди 5 юли 1999 г. и в които има числа в левове, да направят

произтичащите от този закон изменения в тях така, че измененията да се прилагат от датата на влизането в сила на закона.

.....
§ 7. Законът влиза в сила от 5 юли 1999 г.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на

Закона за мерките срещу изпирането на пари

(ДВ, бр. 1 от 2001 г., изм., бр. 102 от 2001 г., в сила от 1.01.2002 г.)

§ 24. Навсякъде в закона думите "Бюрото за финансово разузнаване" се заменят с "агенция "Бюро за финансово разузнаване".

.....
§ 28. (Отм. - ДВ, бр. 102 от 2001 г.).

§ 29. (Отм. - ДВ, бр. 102 от 2001 г.).

ЗАКОН

за изменение и допълнение

на Закона за мерките срещу изпирането на пари

(ДВ, бр. 31 от 2003 г.)

.....
Допълнителна разпоредба

§ 19. Навсякъде в закона думите "Агенция "Бюро за финансово разузнаване" се заменят с "Агенцията за финансово разузнаване".

Преходни и заключителни разпоредби

§ 20. (1) Лицата по чл. 3, ал. 2 и 3, за които задължението за прилагане на мерки срещу изпирането на пари е възникнало преди приемането на този закон, привеждат вътрешните си правила по чл. 16 в съответствие с изискванията на закона и ги изпращат в Агенцията за финансово разузнаване в 4-месечен срок от влизането в сила на този закон.

(2) Лицата по чл. 3, ал. 2 и 3, за които възниква задължение за прилагане на мерки срещу изпирането на пари по силата на този закон, приемат и изпращат в Агенцията за финансово разузнаване вътрешни правила по чл. 16 в срока по ал. 1.

.....
§ 28. (1) Активите, пасивите, архивът, както и другите права и задължения на Агенция "Бюро за финансово разузнаване" се поемат от Агенцията за финансово разузнаване.

(2) Заварените трудови и служебни правоотношения не се прекратяват, като съответно се прилага чл. 123 от Кодекса на труда.

§ 29. Параграф 7 влиза в сила от 1 януари 2004 г.